

Memorias dunha praia

Suso Framil
Plataforma Anduxia anduxia@yahoo.es

Chámome Pescadoira e son unha praia de Bueu, do cal me sinto moi orgullosa. Nacín fai hai non sei cantos miles de anos. Son filla do mar e da terra, que daquela estábanche moi namorados pois aínda o cemento non se interpuxera entre eles.

Cando era pequena era moito máis grande ca agora. Chegaba dende a Banda do Río ata a nave da cetaria. Qué fermosa era daquela, ata tiña dunas e unha grande lagoa detrás que ocupaba todo o centro de Bueu. Polas ladeiras baixaban espléndidas carballeiras, e ao fondo o monte Liboreiro sacaba peito –pobriño– dominando a paisaxe do val, como un poderoso vixía defendendo a súa vila.

Os primeiros homes que vin de cerca foi hai case 2.000 anos, lémbrome como se fose onte. Aqueles romanos éranche xente ben forte e aguerrida, non eran moitos pero cómo berraban os condenados. Iso si, non daban un pau o á auga porque tiñan moitos escravos que lles facían todo o traballo duro. Así fixeron un pequeno poboado e un forno para facer ánforas, e sobre as miñas areas tendían as peles de coiro para que secasen e curtiran curtisen ao sol. Agora só quedan ruínas, cómo pasa o tempo!, oín algo dun museo pero non sei eu se chegarei a velo algún día.

Despois polo mar empezaron a chegar máis e máis homes en barcos de todo tipo.

Os barbudos viquingos durmiron moitas noites sobre as miñas areas, facían fogueiras para quentarse e sentábanse o ao redor delas para contar historias sobre os seus deuses nórdicos. Hoxe en día hai quen di que as nosas fermosas dornas herdaron parte da súa nobreza daquelas altivas naves.

Tamén foron moitos os piratas e corsarios que na idade media fondearon as súas flotas nas miñas augas. Aquí descansaban e curaban os seus feridos, tamén enchían as súas barricadas con auga fresca do río Bispo. Despois marchaban a facer algunha desfeita nas vilas do redor.

A principios dos século XIX foi

cando comezou a chegar xente a esgalla. Fixeron un feixe de casas ao meu redor e instaláron fábricas de salga e conserva. Sobre as miñas areas varaban decenas de galeóns que chegaban do mar repletos de sardiñas e bocareos. Había tanto peixe que moito quedaba tirado pola area e os rapaces dedicábanse a xogar con eles. Agora case non hai peixe comparado con aqueles tempos, o mar estase esgotando e en vez de coidalo os humanos non fan máis que desprezalo botándolle cemento, lixo e ata chapapote.

Alá polo ano 1997 chegou aquel tráxico día que nunca esqueceré. Aquela soleada tarde eu estaba gozando dunha estupenda xornada de verán, pensando no fermosa que saíra nas postais de Bueu dese ano. Os rapaces non deixaban de xogar nas miñas augas mentres as súas nais charlaban alegremente e tomaban o sol. ¡De súpeto! vin aqueles grandes camións amarelos que asomaban pola punta da dársena do peirao pesqueiro. En seguida souben que algo ía mal, un estremecemento percorreume todo o corpo de leste a oeste. Cando as escavadoras empezaron a envorcar terra e pedras sobre o mar, as miñas peores sospeitas confirmáronse; ¡Deus santo, vanme cortar a anduxia!, pensei, que mal durmín aquela noite. Os días seguintes foron un verdadeiro calvario, máis e máis camións e as escavadoras botando máis e máis terra. Eu quería berrarlles ¡parade e que non vedes que me ides matar!, pero ninguén me escoltaba. Os veciños contemplaban tranquilamente as obras, coas mans nos petos, alleos ao meu terrible sufrimento. Como chorei aquel día, e moitos días dende aquela.

O que veu despois xa todos o coñecedes, nove anos de calvario levo xa, estou afogada contra unha esquina, dóeme todo e os muros non fan máis que caerme enriba. Os veciños xa non me queren, teño que oír cousas como “esta praia non vale para nada, xa tiñan que rencheala e poñer un heliporto”. É que xa non se lembran de cómo xogaban felices hai poucos anos nas miñas areas, cómo saltaban e corrían, cómo coñeceron as primeiras mozas e cómo formaron parte daquelas pandillas que facían fogueiras de Xan Xoán e bailaban ao redor delas. Só aqueles rapaces das pancartas se lembraron de min, pedían auxilio para o meu sufrimento, “SOS Pescadoira” dicían, e canta razón tiñan.

A verdade é que cada día estouche máis deprimida. Ademais entereime de que a miña irmá, a praia de Beluso, enfermou do mesmo ca min e tamén o esta está a pasar moi mal. E, por si isto fora pouco, a miña amiga da alma, a pequena Petís tamén podería enfermarse do mesmo mal. Ata as miñas primas, esas fachendosas de Loureiro, Agrelo e Portomaior teñen medo de contaxiarse.

Agora, como estou vella e enferma, queren afogarme para sempre dentro dun reluciente peirao novo, querenme botar toneladas de pedra e cemento enriba para aparcar iates e coches. ¿Cómo vou respirar dentro dunha dársena cerrada con centos de barcos, vertidos e gasóleooil?, ¿cómo van extraer a ameixa os mariñeiros da vara que súan tinta moitos días do verán para recolleitala?

Pero o outro día sucedeu algo extraordinario, nun periódico vello que trouxo o mar, lín que se xuntou algunha da xente que sofre de verme así, chámanse Anduxia. Eles si que me entenden, saben todo o que me pasou e como se chama a miña enfermidade, saben que teño cura e que podo durar cando menos outros tantos miles de anos. Queren que os seus fillos volten xogar nas miñas areas, ¡que alegría!. A lo menos algúns comprenden a miña rabia e a miña dor. Só por iso paga a pena seguir existindo cada mañá.